

Αθήνα, 09/02/2018

Προς: **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**
Κοινοποίηση: - Γραφείο Υπουργού κ. Γ. Σταθάκη (fax 2131513701)
- Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (fax 2131513512, e-mail : voulil@prv.ypeka.gr)

Θέμα: Η υπ' αριθ. 2610/15.01.2018 Ερώτηση του Βουλευτή κ. Ν. Νικολόπουλου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Σχετικά: Η με αριθ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-230967/17.01.2018 επιστολή του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (105/16.01.2018)

Κωδικός: Ο-70673

Σελίδες: 12

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 2610/05.01.18 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Ν. Νικολόπουλου, που επισυνάπτεται στην ανωτέρω σχετική επιστολή, αναφορικά με τον τρόπο με τον οποίο η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας ασκεί τον έλεγχο και την εποπτεία της λιανικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ως εξής:

Η ΡΑΕ αποτελεί την εθνική ρυθμιστική αρχή σε θέματα ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και είναι αρμόδια για τον έλεγχο, τη ρύθμιση και εποπτεία της αγοράς ενέργειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4001/2011 «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» (ΦΕΚ Α 179/22.8.2011). Η ΡΑΕ εποπτεύει την ελληνική αγορά ενέργειας, εισηγούμενη προς τους αρμόδιους φορείς ή λαμβάνοντας η ίδια μέτρα με στόχο τη δημιουργία απελευθερωμένης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, ώστε να επιτευχθεί η παροχή πραγματικών επιλογών σε όλους τους Καταναλωτές, η παροχή νέων επιχειρηματικών ευκαιριών

προς τους επενδυτές, η δημιουργία ανταγωνιστικών τιμών και η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους Καταναλωτές, παράλληλα με την απώτερη συνεισφορά στην εγκαθίδρυση και εμπέδωση σαφούς και αποτελεσματικού ρυθμιστικού πλαισίου για την παραγωγή, μεταφορά και διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου και την ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος. Προς τούτο, η ΡΑΕ, ιδίως, γνωμοδοτεί προς τα αρμόδια όργανα ή αποφασίζει η ίδια για τον τρόπο άσκησης εποπτείας στην ενεργειακή αγορά, δια της συνεργασίας της με άλλους ευρωπαϊούς ρυθμιστές, δια της εκπόνησης ή έγκρισης του αναγκαίου δευτερογενούς νομοθετικού πλαισίου και δια της επιβολής κυρώσεων στους Συμμετέχοντες σε περίπτωση παραβάσεων των εν λόγω διατάξεων.

Ο έλεγχος των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις αγορές ενέργειας, πραγματοποιείται σε πολλαπλά επίπεδα, τόσο κατά το στάδιο της αδειοδοτικής διαδικασίας, όσο και κατά τη διάρκεια λειτουργίας και δραστηριοποίησης της εκάστοτε επιχείρησης, με ένα συνδυασμό ενεργειών και εργαλείων.

Όσον αφορά την εποπτεία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, στην οποία επικεντρώνεται η υπ' αριθ. 2610/05.01.18 Ερώτηση του κυ Βουλευτή, η Αρχή υλοποιεί, ενδεικτικά, τα κάτωθι:

A. Αδειοδοτική διαδικασία

Οι Άδειες Προμήθειας και Εμπορίας χορηγούνται από τη ΡΑΕ σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό Αδειών Προμήθειας και Εμπορίας Ηλεκτρικής ενέργειας (ΦΕΚ 2940/05.11.2012) (εφεξής ο «Κανονισμός») σύμφωνα με το άρθρο 135 του Ν.4001/2011, εφαρμόζοντας την διαδικασία ελέγχου από το αρχικό στάδιο της υποβολής της αίτησης για Άδεια, θέτοντας τους προβλεπόμενους γενικούς όρους που πρέπει να τηρούνται προκειμένου να διατηρείται σε ισχύ η Άδεια, αλλά και κατόπιν της αδειοδότησης μέσω της παρακολούθησης των κατόχων της Άδειας σε σχέση με τυχόν οικονομικές εκκρεμότητές τους προς τους αρμόδιους Διαχειριστές.

Συγκεκριμένα, προκειμένου να χορηγηθεί σχετική άδεια σε οποιαδήποτε ενδιαφερόμενη επιχείρηση, πραγματοποιείται:

- Έλεγχος πληρότητας των προϋποθέσεων από την εταιρεία για την υποβολή της σχετικής αίτησης, ως προς την διάθεση του ελάχιστου εταιρικού κεφαλαίου που

καθορίζεται στην περίπτωση (α) της παρ. 2 του άρθρου 134 του Ν.4001/2011, ήτοι 600.000 €, όπως επίσης, ως προς την απόδειξη της νόμιμης σύστασης της εταιρείας με την υποβολή των σχετικών νομιμοποιητικών εγγράφων (άρθρο 3 του Κανονισμού).

- Αξιολόγηση της αναγκαίας χρηματοοικονομικής ευρωστίας και φερεγγυότητας του αιτούντος νομικού προσώπου μέσω των στοιχείων που υποβάλλονται σύμφωνα με τα Παραρτήματα 1, 2 και 3 του Κανονισμού κατά την διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων.
- Απαίτηση διαθεσιμότητας €300.000/ 100MW πλέον του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Αιτούσας, σύμφωνα με αποφάσεις της Ολομέλειας της ΡΑΕ για τον τρόπο αξιολόγησης των αδειών Προμήθειας και Εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας μετά τη θεσμοθέτηση του «Μηχανισμού Περιορισμού του Χρηματοοικονομικού Κινδύνου του Λειτουργού της Αγοράς (ΛΑΓΗΕ ΑΕ) στον Ημερήσιο Ενεργειακό Προγραμματισμό (ΗΕΠ)».

Μετά την Αδειοδότηση η ΡΑΕ παρακολουθεί τις υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στους γενικούς όρους της Άδειας του κατόχου που πρέπει να τηρούνται προκειμένου να διατηρείται σε ισχύ η Άδεια, όπως ορίζεται στο Άρθρο 17 του Κανονισμού. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- η γνωστοποίηση στη ΡΑΕ κάθε μεταβολής που επηρεάζει τον έλεγχο της εταιρείας καθώς και κάθε μεταβολή της μετοχικής σύνθεσης της εταιρείας εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την πραγματοποιούμενη μεταβολή, ακολουθώντας τη διαδικασία του άρθρου 13.
- Η ενημέρωση για κάθε αλλαγή στο ύψος του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας.
- Η εκπλήρωση αμελλητί όλων των υποχρεώσεων του Κατόχου της Άδειας προς τους αρμόδιους Διαχειριστές.
- Η υποβολή στη ΡΑΕ κατ' ελάχιστον μία φορά το χρόνο στοιχεία που αφορούν την παρακολούθηση της δραστηριότητας της Προμήθειας, τα οποία μεταξύ άλλων αφορούν σε θέματα ικανοποίησης πελατών, διάρθρωσης της λιανικής αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και καταγραφής αποτελεσμάτων και συνθηκών της λιανικής αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

B. Δραστηριότητες εντός αγοράς

Κατά τη λειτουργία και τη δραστηριοποίηση της εκάστοτε εταιρείας στην αγορά, η ΡΑΕ, ως αρμόδια για την εποπτεία εφαρμογής του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες (ΦΕΚ 832 Β'/09.04.2013), παρακολουθεί τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη λιανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, αναφορικά με την ορθή και απαρέγκλιτη εφαρμογή του εν ισχύ θεσμικού πλαισίου.

Ενδεικτικά σημειώνονται:

Α) Αξιολόγηση των δημοσιευμένων Τιμολογίων Προμήθειας, των πρακτικών τιμολόγησης και των πρότυπων Συμβάσεων Προμήθειας, καθώς επίσης και την κατά τον Κώδικα ορισμένη σειρά Τυποποιημένων Εντύπων, που οι Προμηθευτές οφείλουν να διαθέτουν στους καταναλωτές. Συγκεκριμένα, η ΡΑΕ, ήδη από το 2016, ζήτησε από όλους τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας την αναδιαμόρφωση των ανωτέρω συμβατικών κειμένων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας (αίτησης, προσφοράς προμήθειας, σύμβασης προμήθειας και γενικών όρων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας), έτσι ώστε να βρίσκονται σε πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Κώδικα Προμήθειας. Κατά τη διαδικασία ελέγχου και αξιολόγησης των Συμβάσεων Προμήθειας, η ΡΑΕ φροντίζει για την απαρέγκλιτη τήρηση των διατάξεων του Κώδικα, προκειμένου να περιορίζονται τα φαινόμενα καταχρηστικών πρακτικών που αποβαίνουν εις βάρος των καταναλωτών. Τα κυριότερα ζητήματα που αντιμετωπίστηκαν και στα οποία επενέβη η ΡΑΕ, δίνοντας συγκεκριμένες κατευθύνσεις και οδηγίες προς τους προμηθευτές, αφορούσαν το ελάχιστο περιεχόμενο των συμβατικών κειμένων κατά τις διατάξεις των άρθρων 15-18 του Κώδικα Προμήθειας, τη σύναψη, τη διάρκεια, την έναρξη ισχύος, τις προϋποθέσεις τροποποίησης και καταγγελίας της σύμβασης προμήθειας, την ελάχιστη ισχύ των προσφερόμενων τιμολογίων για 6 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης με πελάτη, την περιγραφή, τον υπολογισμό και τις προϋποθέσεις αναπροσαρμογής των χρεώσεων προμήθειας, των ρυθμιζόμενων και των λοιπών χρεώσεων τρίτων, τον υπολογισμό έναντι και εκκαθαριστικών λογαριασμών κατανάλωσης και το ελάχιστο περιεχόμενο αυτών.

Β) Αξιολόγηση των εμπορικών πρακτικών προώθησης προϊόντων. Η Αρχή, επιδιώκει με τις παρεμβάσεις της τη διαφάνεια στις χρεώσεις, τη σαφήνεια στις εκάστοτε προωθητικές ενέργειες και την παροχή μέγιστης δυνατής πληροφόρησης στους καταναλωτές, ώστε με ορθολογικό τρόπο, οι τελευταίοι να επιλέξουν τον Προμηθευτή τους, σύμφωνα με τις πραγματικές τους ενεργειακές ανάγκες. Για το σκοπό αυτό, η

ΡΑΕ πραγματοποιεί τακτικούς αλλά και στοχευμένους ελέγχους, τόσο στο περιεχόμενο των τιμολογίων, όσο και στις εμπορικές πρακτικές των Προμηθευτών. Στο πλαίσιο αυτό η Αρχή παρακολουθεί τις σχέσεις των Προμηθευτών με τους Καταναλωτές, με βάση τις ορισμένες στον Κώδικα Προμήθειας «Αρχές Επικοινωνίας με τον Πελάτη», τόσο κατά την προ-συμβατική όσο και κατά τη συμβατική περίοδο. Παρέκκλιση από τις ανωτέρω Αρχές, προκαλεί παρέμβαση της ΡΑΕ.

Αυτό που επιδιώκεται, είναι η επίλυση σημαντικών προβλημάτων με αυξημένη συχνότητα εμφάνισης, που διαπιστώνεται ότι αντιμετωπίζουν οι καταναλωτές ενέργειας, όπως προκύπτει από τις αναφορές καταναλωτών που υποβάλλονται στη ΡΑΕ. Η εφαρμοζόμενη πρακτική επίλυσης από τη ΡΑΕ περιλαμβάνει τη συνεργασία με τον εκάστοτε φορέα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (Διαχειριστή του Δικτύου ή/και Προμηθευτή), για την αναγνώριση του προβλήματος, την εξεύρεση πιθανών εφικτών λύσεων εντός του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου και τη συναινετική, κατά το δυνατόν, αποδοχή και εφαρμογή της συμφερότερης για τους καταναλωτές συνολικά λύσης από το συγκεκριμένο φορέα. Στην περίπτωση δε που απαιτείται συμπλήρωση του θεσμικού πλαισίου ή κανονιστική ρύθμιση, η ΡΑΕ προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες.

Στόχος της Αρχής είναι η εγκαθίδρυση μιας πραγματικά ανταγωνιστικής και ελεύθερης αγοράς προϊόντων ενέργειας η οποία θα επιφέρει οικονομικότερα τιμολόγια και αναβαθμισμένες υπηρεσίες για τους καταναλωτές και για το σκοπό αυτό, ενθαρρύνεται η διαδικασία Αλλαγής Προμηθευτή.

Είναι πλέον γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια έχει υπάρξει αισθητή μείωση, στις ανταγωνιστικές χρεώσεις, λόγω τόσο του εντεινόμενου ανταγωνισμού και τη μείωση του κόστους πρωτογενούς ενέργειας (κυρίως ΦΑ), όσο και με την υποβοήθηση από ρυθμιστικές παρεμβάσεις της Αρχής που έλαβαν χώρα (μείωση κόστους μηχανισμών). Ήδη καταγράφονται σημαντικές εκπτώσεις 15-25%, στη Μέση και στη Χαμηλή Τάση σε σχέση με τα τιμολόγια του 2015, με αξιόλογες διαφοροποιήσεις μεταξύ των προμηθευτών. Παράλληλα προσφέρονται όλο και περισσότερες προηγμένες υπηρεσίες (πχ on line έλεγχος κατανάλωσης, on line πρόσβαση σε αναλυτικά στοιχεία του λογαριασμού και του ιστορικού κατανάλωσης/ενεργειακό προφίλ παροχής, on line δήλωση της ένδειξης του μετρητή κλπ).

Στις ρυθμιζόμενες χρεώσεις για τα δίκτυα του ηλεκτρισμού (μεταφοράς και διανομής) επιχειρήθηκε και επετεύχθη η συγκράτηση ή ακόμη και η μείωση χρεώσεων χρήσης

των δικτύων προς τους καταναλωτές σε επίπεδα 6% για τη μεταφορά και 3% για τη διανομή μεσοσταθμικά την τελευταία διετία, ενώ και όσον αφορά στο ΕΤΜΕΑΡ, παρατηρείται σημαντική μείωση κατά 9% τη διετία 2016-2017.

Για την αποφυγή αθέμιτων και επιθετικών πρακτικών προσέλκυσης Πελατών, και την αποτροπή κατάχρησης της διαδικασίας Αλλαγής Προμηθευτή, η ΡΑΕ, έχει ήδη πραγματοποιήσει μια σειρά από παρεμβάσεις στο κανονιστικό πλαίσιο και δρομολογεί περαιτέρω ρυθμίσεις, για την βελτίωση της διαδικασίας Αλλαγή Προμηθευτή, ώστε αυτή να είναι μια απλή, γρήγορη, και διαφανής διαδικασία για τον καταναλωτή προβλέποντας παράλληλα τη λειτουργία φραγμών για τις περιπτώσεις σφετερισμού της υπηρεσίας προς ίδιον όφελος (πχ ύπαρξη ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τον προηγούμενο Προμηθευτή).

Αποτέλεσμα των παραπάνω διαδικασιών ελέγχου, είναι οι κάτωθι ενδεικτικές παρεμβάσεις της Αρχής κατά την τελευταία διετία:

- Περιορισμός στις δυνατότητες αυθαίρετης μεταφοράς οφειλών από τον Προμηθευτή μεταξύ διαφορετικών παροχών/ εγκαταστάσεων ηλεκτρικής ενέργειας του Πελάτη.
- Τροποποίηση του Κώδικα Προμήθειας (άρθρο 42), ώστε να φραγούν οι καταχρηστικές και αθέμιτες πρακτικές Αλλαγής Προμηθευτή.
- Επιβολή της διακριτής αποτύπωσης όλων των Ανταγωνιστικών Χρεώσεων, από την ομάδα των Ρυθμιζόμενων Χρεώσεων στον λογαριασμό κατανάλωσης και διαχωρισμός των λοιπών χρεώσεων (Δημοτικά Τέλη, ΕΡΤ κλπ) από τις χρεώσεις για την ηλεκτρική ενέργεια.
- Υποχρέωση αποτύπωσης της εκάστοτε μοναδιαίας τιμής ανταγωνιστικής χρέωσης στον λογαριασμό κατανάλωσης, με τρόπο τέτοιο, ώστε το συνολικό ποσό των επιμέρους ανταγωνιστικών χρεώσεων, να προκύπτει ως το γινόμενο της εκάστοτε εφαρμοζόμενης μοναδιαίας τιμής ενέργειας ή/και ισχύος, επί την καταμετρηθείσα κατανάλωση ενέργειας ή/και την ισχύ χρέωσης και της σχετικής μεθοδολογίας υπολογισμού.
- Υποχρέωση αποτύπωσης της μοναδιαίας τιμής χρέωσης στον λογαριασμό κατανάλωσης και για την ομάδα των Ρυθμιζόμενων Χρεώσεων, με ανάλογο κατά το προηγούμενο σημείο τρόπο.

- Επιβολή δημοσιοποίησης της εφαρμοζόμενης μεθοδολογίας κάθε Προμηθευτή, για την κατ' εκτίμηση τιμολόγηση (Έναντι Λογαριασμοί κατανάλωσης), με κατανοητά παραδείγματα για κάθε περίπτωση.
- Υποχρέωση έγκαιρης ενημέρωσης της ΡΑΕ για το περιεχόμενο των διαφημιστικών καταχωρήσεων των Προμηθευτών, τόσο σε ηλεκτρονικά όσο και σε έντυπα μέσα, αποστέλλοντας στην Αρχή τα σχετικά διαφημιστικά σποτ ή/και τις καταχωρήσεις σε έντυπα μέσα.
- Ρητή αναφορά στις ανωτέρω καταχωρήσεις ότι η ΡΑΕ είναι η εποπτεύουσα Αρχή στον τομέα της προμήθειας ενεργειακών προϊόντων, ώστε ο καταναλωτής να ενημερώνεται επαρκώς για τη δυνατότητά του να απευθύνεται στη ΡΑΕ σχετικά με θέματα συναφή με τη διαδικασία προμήθειας ενεργειακών προϊόντων, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του καθώς και τυχόν προβλήματα που ενδεχομένως να αντιμετωπίσει πριν ή και μετά την υπογραφή σχετικής Σύμβασης Προμήθειας.

Γ. Έλεγχος Οικονομικών Στοιχείων

Η ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την παρακολούθηση και εποπτεία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 22 του ν. 4001/2011) και σύμφωνα ειδικότερα με τις προβλέψεις του άρθρου 27 ν. 4001/2011 και του ισχύοντος Κώδικα Προμήθειας (άρθρο 4 παρ. 2 και άρθρο 11 παρ. 2 και 3), λαμβάνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα (έξι μηνών) από τους Ενεργούς Παραγωγούς και Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας τα κάτωθι στοιχεία:

- Αναφορά των οικονομικών στοιχείων μονάδων παραγωγής
- Αναφορά των οικονομικών στοιχείων δραστηριότητας προμήθειας της περιόδου αναφοράς
- Αναφορά του Συνολικού Κόστους προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και τις ελεγχμένες οικονομικές καταστάσεις του έτους της κάθε εταιρίας.

Όλα τα προσκομιζόμενα στοιχεία οφείλουν να είναι συμβατά με τις εκκαθαρίσεις των αρμόδιων Διαχειριστών και να συνάδουν με τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν, η Αρχή προχωρά σε συνδυαστική ανάλυση των διαθέσιμων οικονομικών στοιχείων, που δηλώνουν οι Συμμετέχοντες στην Αγορά (είτε ως παραγωγοί, είτε ως προμηθευτές), με στόχο τον έλεγχο του εύλογου περιθωρίου κέρδους, την κοστοστρεφή κατάρτιση των τιμολογίων τους και την οικονομική

βιωσιμότητά τους ανά δραστηριότητα ή/ και για το σύνολο των δραστηριοτήτων, εφόσον πρόκειται για καθετοποιημένες επιχειρήσεις ή Ομίλους εταιρειών.

Οι Προμηθευτές, υποβάλλουν το σύνολο των ανταγωνιστικών εσόδων (€) από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας ανά χρήση και ανά επίπεδο τάσης σε Διασυνδεδεμένο και Μη- Διασυνδεδεμένο σύστημα μαζί με τις πωλήσεις (MWh), ώστε να είναι διακριτή η τελική προσφερόμενη μοναδιαία ανταγωνιστική χρέωση (€/MWh). Τα έσοδα που προκύπτουν από άλλες δραστηριότητες (όπως έσοδα από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας σε ΛΑΓΗΕ, ΑΔΜΗΕ, ενδοομιλικές συναλλαγές και ανταλλάγματα ΥΚΩ) αποτυπώνονται διακριτά μαζί με τις αντίστοιχες πωλήσεις τους.

Από την πλευρά του κόστους της δραστηριότητας Προμήθειας υποβάλλεται στην Αρχή, το κόστος αγοράς ενέργειας στην χονδρεμπορική αγορά (συνολικά και διακριτά) και το λειτουργικό κόστος άσκησης δραστηριότητα προμήθειας, το οποίο χωρίζεται σε μεταβλητό και σταθερό σκέλος. Επιπρόσθετα αποτυπώνονται διακριτά τα κόστη εισαγωγών, εξαγωγών, αγοράς ΝΟΜΕ από δευτερογενή αγορά και εξαιρείται το κόστος των ρυθμιζόμενων χρεώσεων.

Από τα ανωτέρω στοιχεία, πραγματοποιείται προσδιορισμός των περιθωρίων κέρδους ανά Συμμετέχοντα για την εκάστοτε δραστηριότητα, με σκοπό την εξασφάλιση των όρων εκείνων που επιτρέπουν την απρόσκοπτη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας προς τους καταναλωτές/ πελάτες τους.

Μέρος των στοιχείων που εξετάζει η Αρχή, είναι και αυτό που αφορά στις ληξιπρόθεσμες οφειλές των καταναλωτών προς τους Προμηθευτές Ηλεκτρικής Ενέργειας σε συνδυασμό με τον αριθμό των αποσυνδέσεων λόγω οφειλών. Σε μεγάλο βαθμό, η διόγκωση των ληξιπρόθεσμων οφειλών αντικατοπτρίζει τη πραγματική αδυναμία των καταναλωτών να ανταποκριθούν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις. Στόχος της ΡΑΕ αποτελεί διαχρονικά και σε σταθερή βάση η καταπολέμηση της ενεργειακής πενίας, η οποία ορίζεται στο ν. 4001/2011 ως η κατάσταση των καταναλωτών, κατά την οποία, αυτοί ευρίσκονται σε δυσχερή θέση, λόγω του χαμηλού εισοδήματός τους, όπως αυτό προκύπτει από τις φορολογικές τους δηλώσεις, σε συνδυασμό με την επαγγελματική τους κατάσταση, την οικογενειακή τους κατάσταση και ειδικών καταστάσεων υγείας, να καλύψουν τις δαπάνες για τις εύλογες ανάγκες εφοδιασμού τους σε ηλεκτρική ενέργεια ή φυσικό Αέριο, καθώς οι δαπάνες αυτές αποτελούν σημαντικό ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματός τους.

Προς τούτο, η ΡΑΕ, σε άσκηση των αρμοδιοτήτων της για την προστασία των καταναλωτών, και ιδιαιτέρως των πλέον ευπαθών κατηγοριών εξ αυτών, σύμφωνα και

με τα οριζόμενα στον ν. 4001/2011, απηύθυνε προς το ΥΠΕΝ με τις υπ' αριθ. 1/2017 και 11/2017 Γνωμοδοτήσεις της συγκεκριμένες προτάσεις για την ενίσχυση της προστασίας των οικονομικά αδύναμων καταναλωτών, με κλιμάκωση της ενίσχυσης των ομάδων που χρήζουν προστασίας, ώστε από το καθεστώς των ελαφρύνσεων της τάξης του 20-40%, να προχωρήσουμε στη διάκριση των εξαιρετικά αδύναμων που εντάσσονται στο Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (ΚΕΑ), οι οποίοι και πρέπει να απολαμβάνουν μεγάλες εκπτώσεις της τάξης του 80% επί του συνόλου του λογαριασμού τους, προκειμένου να έχουν πρόσβαση στο βασικό αγαθό της ηλεκτρικής ενέργειας για την ικανοποίηση στοιχειωδών αναγκών επιβίωσης, καθώς και άλλων ομάδων καταναλωτών που επίσης χρειάζονται στήριξη, με την παροχή εκπτώσεων που κλιμακώνονται σε 20%, 40% και 60% επί του συνόλου του λογαριασμού, βάσει πάντα της οικονομικής τους δυνατότητας (εύλογα εισοδηματικά, όχι πιο αυστηρά από τα ισχύοντα και προσθήκη κάποιων εύλογων περιουσιακών κριτηρίων), καθώς και κοινωνικών κριτηρίων. Το νέο πλαίσιο εφαρμογής του ΚΟΤ, έχει πλέον ορισθεί με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/892/152 (ΦΕΚ Β' 242/01.02.2018).

Με γνώμονα άλλωστε την εξυπηρέτηση του καταναλωτή, η ΡΑΕ παρακολουθεί συστηματικά τη λειτουργία Διαχειριστών και Προμηθευτών, και εντείνει την προσπάθειά της για την άρση των στρεβλώσεων που επιβάλλουν ρυθμιζόμενες χρεώσεις με μη δίκαιο τρόπο, αλλά και την ενίσχυση της προστασίας των πραγματικά αδύναμων οικονομικά καταναλωτών. Στη βάση αυτή προχώρησε στην επανεξέταση του πλαισίου της ρυθμιζόμενης χρέωσης των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) με σκοπό τον εξορθολογισμό των χρεώσεων και την άρση υφιστάμενων στρεβλώσεων σε συνεργασία με το ΥΠΕΝ που έχει τη σχετική αρμοδιότητα.

Το 2016 λήφθηκαν αποφάσεις της ΡΑΕ για μείωση των πιστωτικών περιθωρίων των προμηθευτών, όσον αφορά στις ρυθμιζόμενες χρεώσεις για την ενίσχυση της προστασίας της αγοράς και του καταναλωτή, τακτοποιήθηκαν οι λογαριασμοί και επιβλήθηκε στους διαχειριστές επανυπολογισμός όλων των ρυθμιζόμενων χρεώσεων από το 2012, ώστε να αποτυπωθούν οι συναλλαγές ορθά και ακολούθως να εξορθολογιστεί το έσοδο και το έξοδο κάθε ειδικού λογαριασμού, καθώς διαπιστώθηκαν προβλήματα ως προς την τήρηση της ορθής διαδικασίας.

Στρεβλώσεις των ρυθμιζόμενων τιμολογίων και συγκεκριμένα των ΥΚΩ που εκτίναξαν το κόστος για τον καταναλωτή λόγω αυξημένης κατανάλωσης τη χειμερινή περίοδο, άρθηκαν άμεσα. Η πρόταση της ΡΑΕ προς το ΥΠΕΝ για τον εξορθολογισμό

των χρεώσεων ΥΚΩ, προέβλεψε μια πιο ορθολογική και ομαλή χρέωση, η οποία θα επέφερε μειώσεις στη χρέωση ΥΚΩ ακόμα και 50%, για ορισμένες κατηγορίες οικιακών καταναλωτών (τετραμηνιαίες ημερήσιες καταναλώσεις της τάξης των 2.000-3.500 kWh), η οποία μεταφράζεται σε μείωση έως και 10% στον τελικό τους λογαριασμό ρεύματος. Το νέο πλαίσιο εφαρμογής των ΥΚΩ, έχει πλέον ορισθεί με το άρθρο 55 του Ν.4508/2017 (ΦΕΚ Α' 200/22.12.2017).

Επιπρόσθετα η ΡΑΕ παρακολουθεί μία σειρά από ποσοτικούς δείκτες αξιολόγησης της αγοράς, όπως μερίδια σε όγκο πωλήσεων και πλήθος πελατών, ανά Προμηθευτή και κατηγορία καταναλωτών, ποσοστό αλλαγής Προμηθευτή, πλήθος αποσυνδέσεων λόγω χρεών και επανασυνδέσεων, και στατιστικά στοιχεία αναφορών καταναλωτών προς τη ΡΑΕ.

Τέλος, με την έκδοση του Νέου Κώδικα Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Απόφαση ΡΑΕ 395/2016), σε συνδυασμό με το Εγχειρίδιο Ρευματοκλοπών (Απόφαση ΡΑΕ 236/2017), η Αρχή προσδιόρισε με ακρίβεια το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση του φαινομένου. Οι διατάξεις εφαρμογής των προαναφερθέντων κανονιστικών κειμένων προβλέπουν τις ενέργειες που λαμβάνουν χώρα από τον εντοπισμό της ρευματοκλοπής, έως τη μεθοδολογία υπολογισμού της απολεσθείσας ενέργειας και τη βεβαίωση των καταλογιζόμενου ποσού, με πλήρη ενημέρωση και διαφάνεια για τους καταναλωτές. Ως προς το ύψος της διοικητικά οριζόμενης χρέωσης σε περιπτώσεις ρευματοκλοπών, επισημαίνεται ότι πρόθεση της Αρχής είναι να μην επιδιώκεται καταβολή υπέρογκων ποσών, χωρίς εκ των πραγμάτων δυνατότητα είσπραξής τους, ιδιαιτέρως στην παρούσα δυσμενή οικονομική συγκυρία λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες μη καταβολής τους, ιδιαίτερα για τις ευαίσθητες κοινωνικά και οικονομικά ομάδες.

Η εφαρμογή των διατάξεων του ΚΔΔ και του Εγχειριδίου Ρευματοκλοπών, πρόκειται να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα των χειρισμών από τον αρμόδιο φορέα (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε) και τη διαφάνεια των ενεργειών μέσω της πλήρους ενημέρωσης και πρόσβασης των καταναλωτών σε όλα τα αποδεικτικά στοιχεία. Επιπρόσθετα, η εφαρμογή των διατάξεων των ανωτέρω κανονιστικών κειμένων συμβάλει στην ισότιμη και χωρίς διακρίσεις μεταχείριση των καταναλωτών μέσω της τυποποίησης των εγγράφων και των παρεχόμενων πληροφοριών, της επικέντρωσης στις περιπτώσεις διαπιστωμένων ρευματοκλοπών και την κατά το δυνατόν οριοθέτηση και περιορισμό των τελευταίων.

Αναφορικά με την αγορά Φυσικού Αερίου, η οποία απελευθερώθηκε πλήρως (και για τους οικιακούς καταναλωτές) από 01.01.2018, στόχος της ΡΑΕ είναι ο συγχρονισμός των δύο ενεργειακών αγορών (Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου). Η εξάπλωση του ΦΑ στην τελική κατανάλωση, είναι ιδιαίτερα σημαντική. Για το λόγο αυτό η ΡΑΕ καθιέρωσε, κατόπιν και σχετικών προτάσεων των Διαχειριστών διανομής, σημαντικά κίνητρα προς τους καταναλωτές ΦΑ για τη σύνδεσή τους στο δίκτυο διανομής. Ιδίως θεσπίστηκε η πλήρης απαλλαγή τους από το κόστος σύνδεσης μέχρι και τον μετρητή της εγκατάστασής τους, η ενσωμάτωση του αντίστοιχου κόστους στις χρεώσεις χρήσης του δικτύου, καθώς και η παροχή δυνατότητας στους Διαχειριστές για επιχορήγηση ή χρηματοδότηση ακόμα και της εσωτερικής εγκατάστασης του καταναλωτή. Τα κίνητρα αυτά, τα οποία παρέχονται με την προϋπόθεση ότι δεν οδηγούν σε περαιτέρω επιβάρυνση των άλλων καταναλωτών, καθώς αυξάνεται και ο όγκος ΦΑ στον οποίο επιμερίζεται το συνολικό κόστος δικτύου, εκτιμάται από την Αρχή ότι θα δώσουν, σημαντική ώθηση για την διείσδυση του ΦΑ στην τελική κατανάλωση σε νοικοκυριά και μικρές επιχειρήσεις σε επίπεδο δικτύου διανομής.

Στο αδειοδοτικό σκέλος της αγοράς προμήθειας φυσικού αερίου, η Αρχή έχει γνωμοδοτήσει (Γνωμοδότηση ΡΑΕ υπ' αριθμ.3/2017) σχετικά με απαραίτητες τροποποιήσεις του Κανονισμού Αδειών Φυσικού Αερίου (ΦΕΚ Β' 464/19-04-2010) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 90 του ν. 4001/2011 και στην παρ. 6 του άρθρου 8 του Κεφαλαίου Γ, της υποπαραγράφου Β1 της Παραγράφου Β του άρθρου 2 του Μέρους Β' του ν. 4336/2015. Με τις τροποποιήσεις αυτές, αυστηροποιείται το πλαίσιο και οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες μπορεί να δραστηριοποιηθεί μια επιχείρηση στην Προμήθεια Φυσικού Αερίου, ώστε να εξασφαλίζεται η διαρκής τροφοδότηση των καταναλωτών.

Επιπρόσθετα, βρίσκεται υπό ολοκλήρωση, ο Κώδικας Προμήθειας Φυσικού Αερίου σε Επιλέγοντες Πελάτες, κατόπιν και των αποτελεσμάτων της Δημόσιας Διαβούλευσης (http://www.rae.gr/site/categories_new/about_rae/activity/global_consultation/history_new/2017/1710.csp), με την ενεργοποίηση του οποίου, συμπληρώνεται το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τις σχέσεις των Προμηθευτών με τους καταναλωτές. Η ΡΑΕ, με τον ανωτέρω Κώδικα, λαμβάνει μέτρα για την απρόσκοπτη, χωρίς ρήτρες και άλλα εμπόδια, αλλαγή προμηθευτή για κάθε οικιακό καταναλωτή ΦΑ, αλλά και για την έγκαιρη ενημέρωσή του.

Η ΡΑΕ, προκειμένου να ενισχύσει την πληροφορία που παρέχεται στον καταναλωτή, δρομολογεί ήδη τη δημιουργία εργαλείου σύγκρισης τιμών, ώστε να μπορεί να

αναλυθεί εύκολα αρχικά το ανταγωνιστικό, και μετέπειτα το πλήρες κόστος ανά τιμοκατάλογο (ανταγωνιστικό και ρυθμιζόμενο σκέλος). Μέσω του εργαλείου αυτού, ο καταναλωτής, θα μπορεί να ενισχύσει τη διαπραγματευτική του θέση έναντι των προμηθευτών και να προσδιορίσει το ενεργειακό του κόστος, χωρίς να επιβαρύνεται από ανεξέλεγκτα μετακυλιόμενες δαπάνες. Απώτερος στόχος, είναι η ενεργός συμμετοχή του κάθε καταναλωτή στον προσδιορισμό της ζήτησης, με φιλικά μέσα προς το περιβάλλον και άμεση αντανάκλαση στο ατομικό του ενεργειακό κόστος.

Από τα ανωτέρω, είναι προφανές, ότι η διαδικασία ελέγχου και εποπτείας της αγοράς είναι διαρκής, συνεχιζόμενη και πολυεπίπεδη τόσο προληπτικά, όσο και κατασταλτικά.

Στο σημείο αυτό, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί η ανάγκη ενίσχυσης του στελεχειακού δυναμικού της Αρχής, ιδίως ενόψει του ανοίγματος της αγοράς Φυσικού Αερίου και του εντεινόμενου ανταγωνισμού στην αγορά της Ηλεκτρικής Ενέργειας. Η ενίσχυση της ΡΑΕ, είναι απαραίτητη προκειμένου να ενισχυθεί ο εποπτικός και ρυθμιστικός της ρόλος, σε όφελος του Δημοσίου Συμφέροντος και των Πολιτών.

Τέλος, θα θέλαμε να σημειώσουμε, πως για τον ουσιαστικό έλεγχο της αγοράς και των Προμηθευτών (τόσο των Εναλλακτικών, όσο και της Δεσπόζουσας Επιχείρησης), η πιο ουσιαστική πηγή πληροφόρησης της Αρχής είναι οι ίδιοι οι πολίτες/ καταναλωτές, η συμμετοχή των οποίων στη διαδικασία ελέγχου και η ανατροφοδότηση η οποία παρέχεται από αυτούς είναι κρίσιμη και αναγκαία. Η αναφορά ενός καταναλωτή στην Αρχή, αποτελεί το πλέον πρόσφορο μέσο προστασίας του ιδίου, όσο και ενίσχυσης των εποπτικών δραστηριοτήτων της ΡΑΕ. Η αναφορά στην Αρχή, δεν αποτελεί μόνο μέσο για την ατομική δικαίωση, αλλά και μέσο για συλλογική αποκατάσταση, καθώς παρέχει στη ΡΑΕ τη δυνατότητα να επιλαμβάνεται θεμάτων που ενδεχομένως αφορούν περισσότερες ομάδες καταναλωτών, αλλά και να θεραπεύει αρρυθμίες που προκαλούνται στην αγορά ενέργειας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας.

Με τιμή,
Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ

Δρ. Νικόλαος Γ. Μπουλαξής

